

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА МОДРИЧА-НАЧЕЛНИК
Општинска управа-Одјељење за
привреду и друштвене дјелатности

ИНФОРМАЦИЈА
о стању запослености и незапослености на подручју општине Модрича у
2021. години са освртом на потребе кадрова за развој општине

Модрича, април 2022.године

УВОД

Запошљавање је један од приоритетних задатака сваког цивилног друштва, обзиром да се истим рјешавају не само егзистенцијална питања грађана, него се њиме мјери и сам развој друштва па стога не чуди чињеница да се рјешавањем проблема незапослености баве многи субјекти, од општинске и републичке власти који покушавају створити што повољније услове за отварање нових бизниса и повећање степена запослености до институција чија је примарна тј. основна дјелатност запошљавање радника и брига о незапосленим лицима (Завод за запошљавање РС) који разним видовима новчаних стимулација покушавају смањити број незапослених, односно повећати запосленост а самим тим и стандард грађана.

ЗАПОСЛЕНОСТ

По евиденцијама Порске управе РС на подручју општине Модрича на крају 2021. године су била укупно 924 активна пословна субјекта (сједиште пословног субјекта у Модричи, пословне јединице пословних субјеката са сједиштем у Модричи и пословне јединице пословних субјеката са сједиштем изван општине Модрича), од чега су 493 предузетника а 431 правно лице и 4534 запослена радника.

Број активних пословних субјеката је већи за 6 %, док је број запослених већи за 21 радника у односу на 2020. годину.

БРОЈ РЕГИСТРОВАНИХ ПОСЛОВНИХ СУБЈЕКТА И ЊИХОВИХ ЗАПОСЛЕНИХ

Р/Б	Н А З И В	Број регистрованих пословних субјеката		ИНД	Број запослених		ИНД
		2020	2021		2020	2021	
1.	Предузетници	451	493	109	928	1036	112
2.	Правна лица	418	431	103	3585	3498	98
	УКУПНО	869	924	106	4513	4534	100

Извор: Пореска управа РС

Подаци из извјештаја Пореске управе о броју новозапослених радника и радника који су остали без посла показују да је у току 2021.године у јединствени систем пријављено 1477 радника док је 1455 радника одјављено из система.

Највећа флукуација радника је била у области прерађивачке индустрије гдје је пријављено 596 а одјављено 614 радника, затим у трговини (пријављено 228, одјављено 218), угоститељству (пријављено 216, одјављено 190), саобраћају (пријављено 60, одјављено 62) а у свим другим дјелатностима је пријављено 377 а одјављен 371 радник.

Као и сваке године Завод за запошљавање Републике Српске је у циљу смањења укупне незапослености је реализовао програме запошљавања и припреме за запошљавање појединих категорија незапослених лица.

По реализованим програмима на подручју општине Модрича је запослено 46 лица за што је одобрено укупно 394.000 КМ.

Програм запошљавања и самозапошљавања циљних категорија у привреди у 2021. години

I Компонента: Финансирање запошљавања код послодаваца лица из циљне групе Програма – одобрени износ по запосленом лицу 4.000, 00 КМ

Р/Б	ПОСЛОДАВАЦ	Број запослених
1	ЗТР „КУЋА САЛАТЕ“	1
2	Фитнес центар „EVOLUTION“	1
3	ДОО „TINK Company“	1
4	ТР „NINA“	2
5	ЗТР „ГС –СРЕБРО“	1
	УКУПНО	6

II Компонента: Финансирање самозапошљавања лица из циљне групе Програма - одобрени износ по незапосленом лицу 5.000, 00 КМ

Р/Б	САМОЗАПОСЛЕНА ЛИЦА	Број запослених
1		6

Програм финансирања запошљавања и самозапошљавања дјеце погинулих пораца, демобилисаних бораца и ратних војних инвалида ВРС у 2021. години

II Компонента: Финансирање самозапошљавања ратних војних инвалида и демобилисаних бораца ВРС - одобрени износ по незапосленом лицу 10.000, 00 КМ

Р/Б	САМОЗАПОСЛЕНА ЛИЦА	Број запослених
1		34

У наредној табели су приказани подаци о укупном броју лица која су брисана са евиденције Бироа ради запослења према степену стручне спреме као и струкама које су највише запошљаване у 2021. години:

Р/Б	СТЕПЕН СТРУЧНЕ СПРЕМЕ	СТРУКА (занимање)	Број запослених у струци	Укупно запослено у 2020.години
1.	НК	Без занимања	-	156
2.	ПК-НСС	Разна занимања	-	4
3.	КВ			295
		Трговци и сродни	65	
		Машинисти и механичари	40	
		Вршиоци личних услуга	29	
		Металци	27	
		Возачи и сродни	25	
		Текстилци	21	
4.	ССС			359
		Финансијски радници и економисти	62	
		Здравствени радници	42	
		Гимназија	42	
		Електричари и енергетичари	32	
		Трговци и сродни	27	
5.	ВКВ	Разна занимања		3
6.	ВШС			4
		Организатори и сродни	2	
		Финансијски радници и економисти	2	
7.	ВСС			149
		Разредна настава	28	
		Финансијски радници и економисти	22	
		Правници	14	
		УКУПНО		960

НЕЗАПОСЛЕНОСТ

На евиденцији Завода за запошљавање РС, Биро Модрича на крају 2021. године је било пријављено 1102 незапослена лица, што је за 15 % или 200 незапослених лица мање него претходне године.

У 2021. године на евиденцију Завода су се пријавила 1398 нова лица, а у току исте године је брисано са евиденције 1598 лица, од чега 960 лица ради запослења а 638 лица је брисано по неком другом основу.

НАЗИВ	СТАЊЕ 31.12.2020.	НОВО- ПРИЈАВЉЕНИ У 2021.Г.	БРИСАНИ ЗБОГ ЗАПОСЛЕЊА У 2021.	БРИСАНИ ПО ДРУГОМ ОСНОВУ У 2021.	СТАЊЕ 31.12.2021.
Број незапослених	1302	1398	960	638	1102

КВАЛИФИКАЦИОНА СТРУКТУРА НЕЗАПОСЛЕНИХ ЛИЦА

Р/Б	КВАЛИФИКАЦИОНА СТРУКТУРА	Број незапослених лица				ИНД 5/3
		31.12.2020.	%	31.12.2021.	%	
1	2	3	4	5	6	7
1	НК	264	20,3	209	19,0	79
2	ПК-НСС	12	0,9	9	0,8	75
3	КВ	440	33,8	382	34,7	87
4	ССС	417	32,0	362	32,8	87
5	ВКВ	5	0,4	6	0,5	120
6	ВШС	8	0,6	3	0,3	38
7	ВСС 180 ЕЦТС	23	1,8	26	2,4	113
8	ВСС 240 ЕЦТС	124	9,5	97	8,8	78
9	МАСТЕР 300 ЕЦТС	6	0,5	6	0,5	100
10	МАГИСТРИ	2	0,2	1	0,1	50
11	ВСС 360 ЕЦТС	1	0,1	1	0,1	100
	УКУПНО	1302	100,0	1102	100,0	85

У квалификационој структури незапослених лица највећи број је КВ радника 382, затим лица са СССР 362 и НК радници 209. Укупно 67,5 % незапослених лица на евиденцији имају завршену трогодишњу или четворогодишњу средњу школу.

Укупно 131 лице или 11,9 % укупно незапослених су лица са завршеним најмање трогодишњим факултетом и више.

СТАРОСНА СТРУКТУРА НЕЗАПОСЛЕНИХ ЛИЦА

Р/Б	СТАРОСНА СТРУКТУРА	Број незапослених лица				ИНД 5/3
		31.12.2020.	%	31.12.2021.	%	
1	2	3	4	5	6	7
1	18-20	70	5,4	55	5,0	79
2	20-24	142	10,9	123	11,2	87
3	24-27	117	9,0	99	9,0	85
4	27-30	71	5,5	90	8,2	127
5	30-35	142	10,9	111	10,1	78
6	35-40	107	8,2	79	7,2	74
7	40-45	143	11,0	107	9,7	75
8	45-50	137	10,5	101	9,2	74
9	50-55	159	12,2	117	10,6	74
10	55-60	147	11,3	141	12,8	96
11	60-65	67	5,1	79	7,2	118
	УКУПНО	1302	100,0	1102	100,0	85

Према старосној структури највише незапослених лица је старосне доби 55-60 година (141), а око 40 % незапослених лица је старости изнад 45 година односно лица из теже запошљиве категорије незапослених лица.

То су лица која немају услова за старосну пензију а обзиром на године старости мало је послодаваца који ће их запослити у тој доби.

ПОТРЕБНИ КАДРОВИ ЗА РАЗВОЈ ОПШТИНЕ

На евиденцији Завода за запошљавање РС-Биро Модрича налази се значајан број квалификоване радне снаге разних занимања и степена стручног образовања.

Из показатеља о запошљавању радника у току посматране године незапослених лица са занимањима која су највише запошљавана је било на евиденцији за запошљавање.

На састанцима са модричким привредницима истакнут је недостатак високообразованих кадрова и то инжењера машинства, електротехнике, грађевинарства, инжењера из области текстилне и кожарске производње, те кв радника и техничара појединих стручних занимања.

У протеклој години са Бироа су тражени професор математике и физике, затим машинства и информатике.

У последње вријеме је присутан проблем са понудом радне снаге због све већег одласка лица у иностранство.

Општина Модрича, заједно са ЈУ Средњошколски центар „Јован Цвијић“ Модрича и привредницима општине предузима све расположиве мјере да би се образовао кадар потребан тржишту рада у Модричи и да се обезбиједи квалитетна практична настава, како би се ученици оспособили за рад.

На иницијативу Уније удружења послодаваца Републике Српске, што је подржало и Министарство просвјете и културе РС формиран су Регионални савјети за образовање и запошљавање као спона између послодаваца, локалних заједница и школа.

Циљ оснивања Савјета је јачање сарадње свих актера заинтересованих за локални економски развој који на било који начин учествују у образовном процесу и побољшању образовне политике

Општина Модрича је сједиште Регије Посавина, која још обухвата општине Вукосавље, Шамац, Доњи Жабар и Пелагићево.

У Савјет је испред наведених општина именовано 19 чланова, представника локалних заједница, школа и привредника.

Улога Савјета ће бити да се заједничким дјеловањем оствари синергијски утицај на:

- стратешке процесе у образовању,
- креирање локалне и регионалне уписне политике у средње стручне школе,
- анализу материјалних потреба средњих стручних школа,
- размјену искустава за потребне обуке наставног кадра из школа и ментора за реализацију практичне наставе у предузећима,
- пружање подршке школама у каријерном вођењу и савјетовању ученика, стипендирању ученика у одређеним занимањима и запошљавању свршених средњошколаца,
- промоцији дефицитарних занимања и другим заједничким интересима и циљевима на локалном и регионалном нивоу са очекиваним доприносима за унапређење ресурса школа и наставног процеса уопште.

ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

У 2021. години на подручју општине Модрича је био запослен 21 радник више него у 2020. години.

Анализом података приказаних у овој информацији евидентно је да је број радника који су запослени у занатско-предузетничким радњама повећан за 12 % док је број радника запослених у привредним друштвима и другим правним лицима мањи за 2 % у односу на претходну годину.

Та тенденција је присутна уназад неколико година обзиром да приватизација државних предузећа није дала очекиване ефекте, већ напротив

већина предузећа је затворена а и она која раде стално смањују број запослених.

Нова приватна привредна друштва су мањег капацитета а и набављају савременију опрему, те су производни процеси аутоматизовани и захтијевају далеко мањи број радника.

Недостатак посла и несигурност радних мјеста је усмјерила многе грађане општине Модрича на одлазак у земље Западне Европе у потрази за бољим условима рада и живота.

Нажалост, све чешће се дешава да се свршени основци већ приликом уписа у средњу школу опредјељују за занимања за којима постоји изражена потражња у земљама Западне Европе.

Да би се спријечио одлив радне снаге и уопште одлазак становништва из Модриче у наредном периоду ће се морати предузети мјере на јачању постојеће привреде али и стварању претпоставки и услова за долазак нових инвеститора и отварање нових радних мјеста.

У том смјеру општина Модрича је предузела одређене кораке. Тренутно се ради ревизија Стратегије развоја општине Модрича како би се реалније утврдили приоритети и мјере за развој општине.

Поред тога општина је ушла у процес сертификације општине са повољним пословним окружењем према захтјевима BFC стандарда.

BFC SEE – Програм сертификације општина са повољним пословним окружењем у југоисточној Европи има за циљ унапређење конкурентности локалне самоуправе.

Намијењен је општинама које имају одговарајуће капацитете, стратешки су опредјељене да унаприједе привредни амбијент, подстакну развој локалне економије и привуку инвестиције.

Одјељење за привреду и
друштвене дјелатности